

Септември обичайно се приема за началото на активния политически живот в страната, но лятото може да се окаже значително по-наситено със събития в социално-политически аспект. След почти три месеца протести, управляващата коалиция, правителството и премиера окончателно консолидираха позициите си за завършване на мандата. Въпреки по-слабата гражданска активност по площадите в градовете, социалното напрежение остава с много висок градус, а политическата криза в страната вече провокира реакция и от европейските институции.

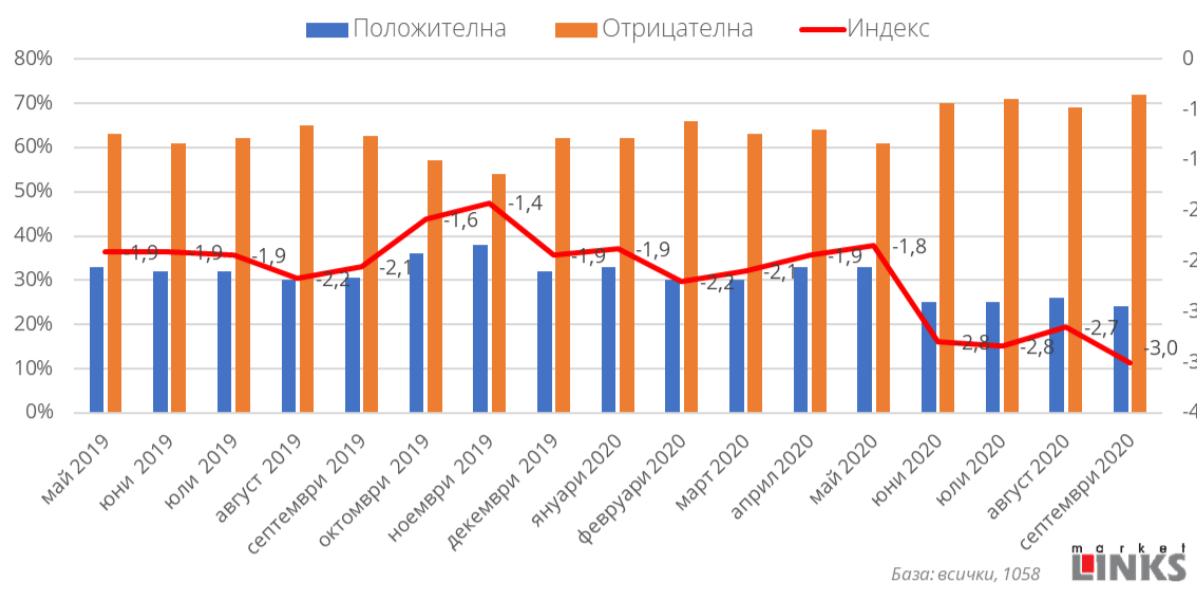
Неудовлетворението на българските граждани от развитието на страната продължава да нараства и вече се споделя от над 70% от всички имащи право на глас. На противоположния полюс са малко над 20%, сегмент, който се състои основно от симпатизантите на ГЕРБ и ОП. Още от този индикатор ясно се очертават двата полюса на разделение на обществото, формирано най-вече на базата на политически пристрастия и много по-малко на социално-икономически или социокултурни различия. Формирането на широка гражданска коалиция срещу настоящото управление е една от основните характеристики на сегашната криза, но не по-малко съществен изглежда рискът от избухване на ново социално напрежение, имайки предвид и приближаването на икономически най-тежкия период за домакинствата и потенциално влошаване на епидемиологичната обстановка. Картината се допълва и от още два факта – над половината от българите оценяват негативно текущото си финансово състояние, и близо 60% от работещите изразяват притесненията си от загуба на работата си.

Ролята на ЕС в настоящия контекст на две кризи изглежда от особена важност. Българските граждани гледат с надежда към Европа, както за финансовата помощ за преодоляване на икономическата криза, така и за подкрепа на гражданските си искания, около които е налице широк обществен консенсус. Затова и около близо три четвърти към момента заявяват, че не подкрепят напускане на ЕС и НАТО, при условие, че обичайно този дял варира в границите между 55 и 60%.

Един от важните елементи на публичния образ на премиера Борисов са влиянието и контактите му на високо ниво в ЕНП, които се възприемат все още като негов конвертируем капитал. Много вероятно изглежда тези нагласи да претърпят промени в резултат на все по-често изказваните критики към България, доклада по механизма за Върховенство на закона, заявката на комисар Йорува, че и механизмът за Сътрудничество и проверка ще продължи и предстоящия, след дни, дебат за България в ЕП. Цялата активност и сигнали от европейските институции са в унисон с очакванията на 70% от българските граждани за по-сериозен ангажимент на съюза с вътрешните ни проблеми. По един или друг начин, подобни настроения дават основания да бъде направена препратка към нагласите в българското общество от преди 15 години, когато бъдещото членство в ЕС беше наточено с очаквания, че ще донесе значителен позитивен импулс в нормализирането и развитието на редица публични сфери.

Една от пресечните точки на политическия и социалния аспект на настоящото гражданско недоволство виждаме в споделяната, от около половината от пълнолетните българи, нагласа, че са налице основания ЕК да наложи финансови санкции на страната ни. Този феномен може да бъде разглеждан едновременно като сериозна заплаха в условията на икономическа криза, но и като призив към европейските институции за натиск за промяна в управленския модел на страната.

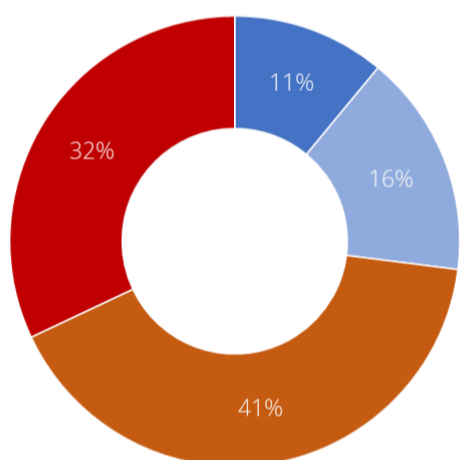
Удовлетвореност от развитието на страната

База: всички, 1058 LINKS

Нагласи за напускане на ЕС и НАТО

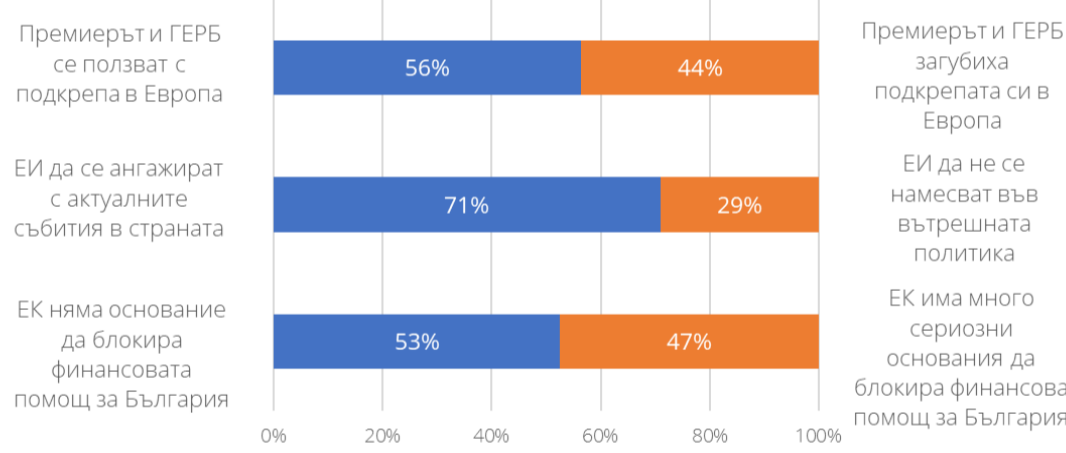
■ Напълно съгласен ■ По-скоро съгласен ■ По-скоро несъгласен ■ Напълно несъгласен

База: всички, 1058 LINKS

Нагласи към ролята на европейските институции в политическата криза в България

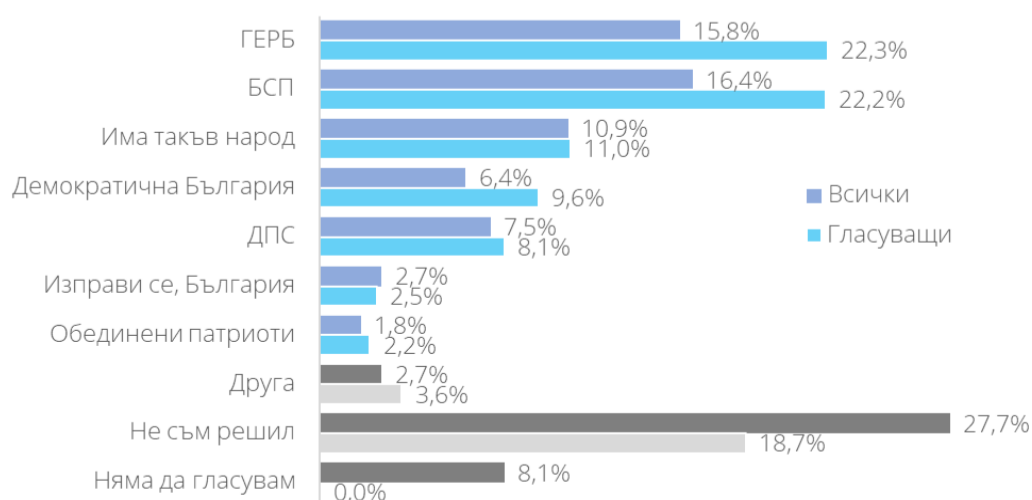
■ Съгласни с лявото твърдение ■ Съгласни с дясното твърдение

База: всички, 1058 LINKS

Електоралните нагласи, остават относително стабилни след трансформациите, които наблюдавахме през последните месеци. Двете водещи политически сили отново са в практически паритет на декларираната подкрепа. ГЕРБ изглежда е почти изцяло сведена до ядрото на поддръжниците си, докато при БСП отчитаме минимално разширение на електоралната база. Вътрешнопартийните противопоставяния и последните събития в парламентарната група на социалистическата партия може да изглеждат като застрашаващи добро представяне на следващите избори, но по-вероятно е да окажат позитивно въздействие върху консолидацията и мобилизацията на червените гласоподаватели, дори отделни структури да се причисляват по-скоро към вътрешната опозиция. Важно уточнение е, че дори изборна победа на социалистите няма да успее да даде окончателен отговор за политическото бъдеще на партията под ръководството на Корнелия Нинова, защото са налице признаци, че главният ръст в електоралната подкрепа на БСП не е толкова резултат от органичен прираст на симпатизантите, а по-скоро е следствие от наказателен анти-ГЕРБ вот.

Електорални нагласи

База: всички, 1058 и гласуващи 544 LINKS

Феноменът Има такъв народ за пореден месец получава значителна електорална подкрепа, но също така потвърждава ниската степен на мобилизационен потенциал в настоящия момент. Въпросите към политическата сила сякаш стават повече, но все още не се вижда достатъчно ясна визия за политики в отделни сектори, колкото откъслечни декларации и заявки. В ситуация на сериозно политизиране на обществото е вероятно избирателите да подхождат с по-високи очаквания към техните потенциални представители в следващия парламент, което е възможно да разколебае част от симпатизиращите на проекта на Слави Трифонов

Макар и с много различен политически и електорален профил, Демократична България и ДПС имат сходна по обем подкрепа. Съдейки по мобилизацията за участие на следващите избори, именно Демократична България изглежда в най-голяма степен готово. Освен чрез активното участие в протестите, обединението има известен потенциал за разширяване на политическото си влияние, поради факта, че декларира много сходен дневен ред на проблемите в България с този на ЕС и САЩ.

Обединените патриоти и Изправи се България имат реални шансове да привлекат по-значима подкрепа в оставащото време до изборите, с което да разширят представителността на следващото Народно събрание.

Независимо дали предстоят редовни, или извънредни избори, политическата криза в страната поддържа висок градус на общественото недоволство. В рамките на по-малко от месец България се превърна в кандидат за групата на „непослушните“ в ЕС и предстои да разберем дали и до каква степен това развитие ще доведе до развързка на вътрешно-политическата криза.